

Nová religiozita a násilí

Mgr. Petra Vejvodová, Ph.D.

11. 10. 2016

BSS 164 Bezpečnostní aspekty nové religiozity

Sekuritizace NNH

- V širším kontextu NNH vnímána jako hnutí, která narušují normy každodenního života moderní společnosti, která klade důraz na individuální svobodu a možnost výběr
 - Náboženský extremismus
 - **Ohrožení bezpečnosti státu / stability institucí** (proti demokratickým základům státu)
 - **Ohrožení společnosti** (teroristický útok, masové vraždění)
 - **Ohrožení jednotlivce** (omezení svobody, izolace, obohacování, týrání, sebevražda)
- *societální hrozba*

Sekuritizace NNH

- Vojtíšek: nebezpečí ve dvou rovinách:
 - 1) Nebezpečí pro většinovou společnost
 - 2) Nebezpečí dovnitř sekty vůči jednotlivcům
- *Obecně jsou sekty více destruktivní na úrovni jednotlivce, méně vůči společnosti*

Příklad Óm Šinrikjó

- Japonská sekta
- 1995 útok nervovým plynem sarinem v tokijském metru
- <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10266819072-vypravej/ve-stopach-doby/1995/581-sekta-om-sinrikjo-podnikla-brutalni-terroristicky-utok-plynem-v-tokijskem-metru/>

Morální panika

- Konceptualizováno v 70. letech 20. století – případ britských hooligans

= Některým NNH je věnována větší pozornost, než jaká je jejich skutečná relevantnost

- Případ heavy metalové kapely Beasts of Satan z Itálie – napojení na satanismus
- Statisticky jsou NNH marginálním bezpečnostním rizikem

Problémové faktory NNH

- problematika násilí
- různé přístupy k sexu – polygamie, pedofilie
- dobrovolná separace od společnosti
- jiný přístup k medicíně – např. odmítání lékařů, odmítání transfuzí
- apokalyptické vize
- rasová exkluze
- autoritativní vůdcovství

NNH a násilí

- Veřejnost si NNH spojuje s násilím více, než jaká je skutečnost
- Příčiny: - mediální obraz
 - násilí je spojeno přímo se sektou/nařízeno sektou (u velkých náboženství je násilí chápáno jako „špatná“ interpretace náboženství jednotlivcem)
- **Kolektivní násilí** (ve jménu víry, skupiny)
- Násilí směřované ven i dovnitř

Teoretická vysvětlení násilí NNH – 3 modely

1) Marc Galanter (1999): 3 vnitřní podmínky a 1 externí faktor

- Izolace skupiny
- Grandióznost a paranoia vůdce skupiny
- Vůdcova absolutní dominance nad všemi ostatními
- Neschopnost okolí být se skupinou v kontaktu, nebo naopak se jedná o kontakt zvyšující napětí

Jejich interakcí dochází ke zvyšování pravděpodobnosti násilného jednání.

2) Hall, Schuyler, Trinh (2000)

- Apokalyptická vize
- Charismatický lídr
- Uzavřenost skupiny

3) David Bromley (2002) – model „dramatického rozuzlení“

3 stádia konfliktu mezi NNH a spoločnosťami: latentní tenze – konflikt v zárodku – zintenzivnělý konflikt (až zde možnost násilí)

Na všech úrovních možnost zpochybnění druhé strany, akomodace, ústup

Konflikt může vyústit v tzv. dramatické rozuzlení (rozhodující krok, důkaz správnosti) – 2 možné kroky: 1) exodus nebo kolektivní stažení se; 2) vynucení si vlastní morální správnosti (může vést až k násilí)

Vnitřní skupinové charakteristiky související s násilím

- Apokalyptická vize (dualismus dobrý a zlý)
 - Charismatický lídr
 - Totalitní způsob organizace
 - Vnitřní konflikty
-
- Extrémní případy – vyhlášení svaté války

Davidiáni

- Ranč nedaleko Waco, Texas
- Vůdce David Koresh
- Razie agentů na ranči kvůli nelegálně držným zbraním
- Sami si ranč zapálili
- 80 mrtvých členů (z toho 23 dětí)

Solar Temple

- Mystičtí ilumináti
- Vůdce Joseph diMambro a Luc Jouret
- Několikrát vyšetřování policií, pod tlakem, vnitřní spory
- Sebevražda členů (víra ve věčný život po smrti)
- 1994 – Švýcarsko (53 mrtvých)
- 1995 – Quebec (16 mrtvých)
- 1997 – Francie (5 mrtvých)

Heaven`s Gate

- 1997, San Diego – 39 členů se vědomě otrávil
- Víra v mimozemské civilizace
- Víra v Nebeské království mimo Zemi
- Blížící se kometa přesvědčila vůdce sekty, že vesmírná loď je připravena k transportu ze Země

Ašram Šambala

- Ruská sekta
- Vůdce Rudněv odsouzen v roce 2013 na 11 let do vězení
- Odevzdání majetku, sexuální orgie, drogy, izolace, znásilnění, násilí
- Cca 30 000 členů

Církev mocného Boha

- Čínská sekta
- Vraždy lidí-démonů
- Víra v apokalypsu
- Víra ve spásu – hlavní podmínkou spasení je boj proti komunistické straně
- Izolace členů, odevzdání majetku

Imanuelité

- ČR, 1991 – 1995
- Jan Dietrich Dvorský
- Jedna z nejnebezpečnějších českých sekt
- Dvorský jako Mesiáš
- Teorie převrácení duší
- Fialová vs. žlutá aura
- Páchání sebevražd po vyloučení, týrání